

Regler for omgang med rideskolehestene

Al færden i stalden skal foregå stille og roligt – aldrig støjende.

Ponyerne må kun bindes i en grime – *aldrig i hovedtøjet/biddet.*

Det er ikke tilladt at klippe man, hale eller pandelok på ponyerne.

Man lægger ikke sadel og hovedtøj på en beskidt pony. Den skal strigles først, så kom i god tid. Spørg ridelæreren, hvordan du strammer gjorden uden at genere hesten.

Rens hovene både før og efter du rider.

Har hesten grime på så hæng den på boksdøren, mens du rider. Hvis den ligger på gulvet eller i halmen bliver den væk.

Vær forsiktig når du trækker ud gennem boks- og stalddøre. Disse skal altid åbnes helt og stalddøre gøres fast, så de ikke blæser i.

Fastgør aldrig dig selv til ponyen med træktov, tøjler eller lign. Det er farligt!!

Ridehjelm er obligatorisk ved ridning.

Vask biddet i vandkoppen når du har redet, så det er rent næste gang hesten skal have det på ellers får den gnavesår i mundvigene.

Fej staldgangen efter dig, den skal være fri for halm tilfæde af brand.

Velkommen til Nyskovens Sports Ride Klub

Der skal to til at ride, du og hesten. I skal lære at forstå hinanden, så I kan arbejde sammen.

Du rider, fordi du har lyst, men hesten har ikke noget valg, den er født til at være ridehest.

Du skal bestemme over hesten, som er meget større og sterkere end dig. Heldigvis er du meget klogere end hesten og har derfor en god mulighed forstå hestens måde at tænke på.

Hesteforståelse

Du skal tage hensyn til hestens størrelse, hvordan den bevæger sig, hvordan den ser, hvad du kan forlange af den, hvad den ikke kan tåle og mange andre ting. For at få hesten til at gøre hvad du beder den om, er det vigtigt at forstår hestens måde at tænke på: Heste gør nemlig, ligesom alle andre levende væsner hvad dens naturlige instinkter igennem mange år har lært den sammen med de oplevelser den har haft igennem sit eget liv. Hvis en hest for eksempel har været vant til at blive fodret på staldgangen, vil den helt automatisk tigge typisk ved at skrabe i gulvet med sine forben. Dette er en rigtig dårlig vane og kan faktisk i nogle situationer være farligt for dig selv. Bliver du ramt af et forben der skraber i jorden, vil det næsten helt sikker gøre meget ondt. Giv derfor ikke hesten godbidder på staldgangen. Den bliver præcist lige så glad ved at få dem i den krybbe.

Når du har med heste at gøre må hele tiden spørge dig selv:

»Hvad *skal jeg gøre* for at få hesten til at forstå, hvad *den skal gøre?*«

Hestens naturlige instinkter

De vilde heste levede i flokke, hvor én stor og stærk *hingst* regerede. Han havde travlt, for han skulle holde sammen på alle sine *hopper, plage og føl* og forsøre dem mod farer udefra.

Han skulle være en god far og samtidig måtte han ustændelig prøve kræfter med sine rivaler, de unge hingste, og få dem smidt ud af flokken, efterhånden som de blev kønsmodne.

Tiden gik med at gå fredeligt omkring og græsse, men hvis noget farligt nærmede sig blev freden afbrudt, og hele flokken tog flugten. At løbe er altså hestens naturlige selvforsvar.

Meget mere når du ikke i dine første ridetimer, så når du har skridtet af, holder du ind på midten, giver hesten et lille klap på halsen og stiger af.

Tag begge tøjler og pisk'en i venstre hånd og tag fødderne ud af begge stigbøjler. Læn dig lidt frem og sving højre ben over til venstre, så du ligger på maven. Derefter kan du lade dig glide ned på samlede ben.

Og så skal du blive ved hesten. Ikke slippe den.

»Hun var nu meget sød, mon ikke hun vil snakke lidt med mig? Måske har hun også noget godt...for jeg har da været flink!«

Slut altid en ridetime i harmoni med hesten, ligegyldigt hvor meget den har drillet dig. Hesten har glemt det og forstår ikke, hvis du så straffer den længe efter.

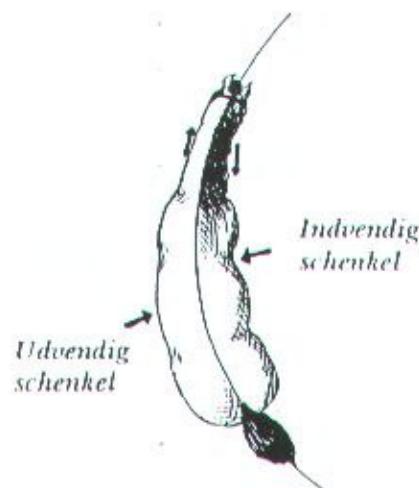
»Uf nej, hun dunker mig i ryggen, rykker mig i munden og sparker mig i siderne hele tiden. Hvis det er takken for at man overhoved gider trave, så tror jeg, at jeg smutter ind på midten og gemmer mig.«

Når hesten går fra skridt til trav, bliver svingningerne i dens ryg større og hurtigere, og det kan være svært at følge bevægelserne. Prøv om du kan sætte dig mageligt tilbage og slappe af.

Først når du kan sidde stille, har du så meget kontrol over dine hænder og schenkler, at du kan give hesten de tegn den forstår og ikke andre.

Prøv om du kan drive på, så hesten ikke stopper, og styre så den bliver på rækken og rid ud i hjørnerne. Du skal ligesom presse hesten derud med den indvendige schenkel.

En hest sparker og bider kun under tre ganske bestemte forhold:

- 1) Når en fjende har trængt den op i en krog, så den ikke har mulighed for at flygte.
- 2) Når to hingste skal finde ud af hvem der er stærkest.
- 3) Når en hest i flokken føler sig generet af en anden. Den lægger først ørerne tilbage for at advare. Det er som regel nok, men hvis det ikke hjælper bider og sparker den indtil den anden er i passende afstand. Det er tydeligt, at den sidste form for slagsmål er langt mindre alvorlig end de to første. Tilgengæld er de meget almindelige.

Hvordan opfører hestene sig så på rideskolen

Hesten er et flokdyr

En hest har det bedst, når den er sammen med andre heste, og den vil meget nødig væk fra dem. Det kan hjælpe, at du snakker lidt med den, så den ikke føler sig helt alene i verden.

Hvis én hest løber vil de andre med, og går det i retning af stalden, hvor resten af "flokk'en" er, kan det ikke gå hurtigt nok. Men flokinstinktet kan også have sine fordele; det virker f.eks. meget beroligende på en nervøs hest at have en sindig følgesvend.

Spisevaner

Hesten skal have en masse tid hver dag til bare at stå og gumle hø og halm. Det er nødvendigt for dens fordøjelse, og det giver den ro i sindet.

Heste flygter for farer

Det er ikke naturligt for en hest at bevæge sig mere end højst nødvendigt, men hestene på rideskolen har mere energi og bedre kondition end de vilde heste, derfor synes de, at det er sjovt at se "farlige" ting en gang imellem, og lege at de flygter.

Det er uhyre sjældent, at en hest er så bange, at den løber løbsk for alvor.

Hvad en hest opfatter som farligt er et vidt begreb. Det er forskelligt fra hest til hest og fra time til time. Det kan være alt fra en kat der pusler til en bulldozer for fuld udblæsning, det kan være en blafrrende pressening eller et lille bitte stykke papir, en dame der plukker hindbær, en spand med vand, en ko eller en træstamme, som hesten har set hundrede gange. På det punkt kan heste have en fantastisk god fantasi.

Hvornår sparker og bider en hest?

De heste du møder på rideskolen er noget af det mest søde, rare og tålmodige. De kan godt finde på at drille dig, men det er ikke ondt ment. Det du skal undgå er at forskräkke en hest. Du må aldrig komme løbende og aldrig komme listende op bag en hest. Den kan blive bange og sparke, før den opdager, at det bare er dig. Du skal gå roligt omkring og snakke med hesten, så den ved hvor du er. Og så skal du iøvrigt holde dig væk fra alle privatheste, da de ikke nødvendigvis er lige så fredsommelige som rideskolehestene.

Hestenes små slagsmål

Hingste er sjældne på en rideskole, og vallaker er meget mere fredelige, derfor bliver hestenes slagsmål ikke særlig alvorlige, selvom det kan se dramatisk nok ud, men nogle heste, især hopper, kan godt være lidt snerpede og fortælle de andre, at de ikke skal komme for næر.

Det er altsammen instinkter, som stammer fra hestens liv i naturen. Når du kender hestens instinkter, er det meget nemmere for dig at forstå, hvorfor hestene er som de er, og hvad du skal passe på.

Men du skal også tage hensyn til de erfaringer, hver enkelt hest har gjort i sit liv. Det kan være dårlige erfaringer, som f.eks.:

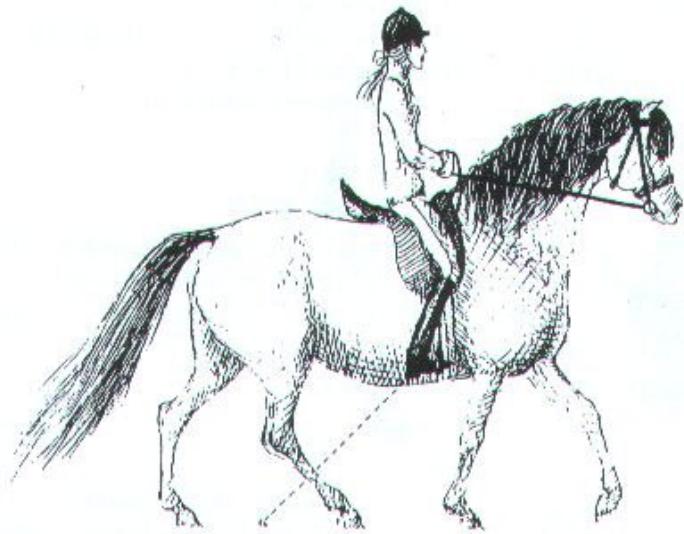
Nu skal du tage akkurat så meget i tøjlen, at du kan styre hesten, klemme med benene og læne dig en anelse tilbage. Hvis du gør det rigtigt, glemmer hesten at den vil drille dig og skridter roligt ud på hovslaget. Når du har skridtet et par minutter, gør du dig klar til at *trave*. Igen tager du lidt i tøjlen, klemmer med benene og læner dig en anelse tilbage, akkurat som da du skulle have hesten til at skridte.

»Jeg kan godt mærke hvad du vil, men jeg lader som ingenting, for jeg vil hellere skridte....men hov!! Hvad var det, sparker du?? Ja, så må jeg hellere se at komme af sted.«

Går hesten ikke i trav, må du bruge dine *schenkler* kraftigere, og virker det heller ikke, skal den have et rap af pisken.

Men prøv altid først med et lille klem, giv hesten en chance for at være lydig, du skulle jo gerne ride på en måde, så det ikke er nødvendigt at sparke hesten hele tiden.

Perfekt opstilling. Læg mærke til hvordan rytterens hæle peger bagud og ned imod hestens baghove.

En ridetime begynder altid med *skridt*, så hesten kan komme roligt i gang og få stivheden ud af kroppen efter at have stået stille. Man holder forvrigt også et par skridtpausaer for lange tøjler i løbet af timen, så hesten kan hvile sig og strække halsen. Og man afslutter timen med skridt.

»Så skal jeg altså til at bestille noget, det var ellers så hyggeligt at stå her.....men jeg kan da i hvert tilfælde blive stående til ridelæreren kommer efter mig.«

Hvis en hest gennem en periode er blevet slået bag i, hver gang et menneske er gået forbi den, så har den fået den erfaring, at det ikke er rart, når mennesker går forbi. Reaktionen er, at den enten kryber sammen eller sparker efter dig for at undgå slaget. Det kan den blive ved med resten af sit liv, selvom den ikke er blevet slået i årevise. (Derfor skal du holde dig væk fra heste du ikke kender).

Eller: En hest er blevet rykket i munden hver gang den har sprunget. Det gør ondt, og så vil den bare ikke springe mere. Det er da meget forståeligt. Derimod kan man få en hest til næsten hvad som helst, bare den forbinder det med noget rart. Og det er det man benytter sig af bl.a når man rider en hest til. Hvis en hest bliver rost hver gang den prøver at gøre noget rigtigt, bliver den glad for mennesker og anstrenger sig for at forstå hvad den bliver bedt om. F.eks.: En hest som aldrig har oplevet noget ubehageligt når den sprang, vil efterhånden blive en stabil springhest, og har den fået ros lige fra starten, vil den ovenikøbet synes, at det er morsomt.

LIDT OM RIDESKOLER

Rideskolens reglement

Hvad man må eller ikke må på en rideskole er meget forskelligt, det afhænger af hvem der er ridelærer. Hvad ridelæreren siger skal man altid rette sig efter. Reglerne er ikke til for at genere dig, der er altid een eller anden god grund til forbuddene, selvom det måske ikke fremgår helt klart.

Ridelæreren

Ridelæreren er der både for at lære dig at ride, og for at holde ro og orden.

Heste er ikke legetøj, og de skal behandles med omtanke. Det er meget sjældent, at der sker alvorlige ulykker, men det er kun fordi ridelæreren gør alt for at undgå dem, selv om hun ikke har noget ansvar i juridisk forstand. Al sport er forbundet med en vis risiko for den udøvende, der som regel *selv* bærer ansvaret i ulykkestilfælde.

Bed dine forældre om at undersøge dette forhold, det er nemlig ikke givet, at jeres almindelige forsikring dækker ulykker, som sker som følge af aktiv deltagelse i sport.

Rideklubben har dog en kollektiv rytter ulykkesforsikring, og rideskolen har ansvar for hest og materiel tilhørende rideskolen.

Og så spørg lige samtidig om du er stivkrampevaccineret, hvad du burde være, hvadenten du rider eller ej.

Ridelærere råber som regel meget højt. Det er noget du skal vænne dig til, især hvis dine forældre og lærerne i skolen plejer at tale pænt til dig, men det er noget andet på en rideskole.

Dels skal du gøre, hvad der bliver sagt uden at tøve, og dels virker ridelærerens stemme på hestene. Husk på at ridelæreren kan se at en farlig situation er ved at

Der er sikkert nogen, der hjælper dig op på hesten de første gange, men før eller senere skal du kunne alene.

Bliv ved hestens venstre skulder, og vend dig så du kommer til at stå med ryggen til hestens hoved. Tag tøjlen, pisken og en tot af hestens *man* i venstre hånd. Tøjlerne skal være ret stramme, så hesten bliver stående. Med højre hånd drejer du stigbøjlen, så du kan sætte venstre fod i den, udefra og ind. Så tager du med højre hånd i sadlen, sætter af på højre ben og svinger dig op.

Nu skal stigbøjlerne spændes op eller ned, så de passer dig. Når det er gjort, sætter du foden i udefra og ind, og det er kun tærne der må stikke igennem, ellers kan du ikke få hælene ordentlig ned. De dramatiske historier om ryttere, der bliver slæbt efter hesten, fordi foden sidder fast i stigbøjlen, behøver du ikke lytte til, det sker så godt som aldrig. Du skal bare sørge for at have en lav hæl på det fodtøj du rider med.

Så bøjer du dig ned og føler efter, om gjorden stadig er stram. Det er forresten også en god ide at gøre det et par gange i løbet af ridetimen.

Til sidst tager du tøjlerne. Du skal holde een i hver hånd, og de skal være så korte, at du hele tiden har kontakt til hestens mund. Dine hænder skal du holde, så tommelfingeren er øverst, og du skal bøje dine håndled, så tommelfingrene peger imod hinanden.

Tøjlen skal komme fra hestens mund op mellem din lille- og ringefinger, kommer ud mellem din pege- og tommelfinger og hænger ned langs hestens hals. Pas på, at tøjlen ikke er snoet.

Dine bøjede håndled bevirket, at du hele tiden kan have blød kontakt med hestens mund. Husk på at biddet er en jernstang, og det er ikke raret for hesten, hvis du sidder og rykker den i munden. Dine hænder skal være lidt foran sadlen og lidt over manken.

Først nu er du klar til at ride.

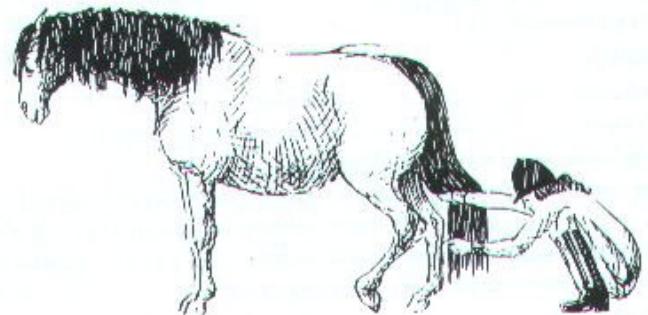
»Nu skal hun op, hvad skal jeg så hitte på?....Hun tager sikkert ikke rigtigt i tøjlen, så hvis hun stiller sig rigtigt som man skal, så napper jeg hende i bagdelen, det ser så skaegt ud.....og hvis hun stiller sig forkert, går jeg bare et par skridt, så kan hun ikke komme op....Nå, der kommer ridelæreren, så tror jeg, at jeg foretrækker at stå ordentligt!!«

opstå og hun gør , som sagt, alt for at forhindre ulykker.

Her er et par eksempler:

Du rider pænt på række og pludselig bryder din hest ud og løber op langs rækken. Det er da ikke noget særligt! Men ridelæreren råber af sine lungers fulde kraft, at du skal stoppe og komme ind på plads. Det gør hun fordi din hest nærmer sig sin værste fjende, og så bliver der slagsmål. Det er en situation, som du måske ikke er dygtig nok til at klare, og derfor må det helst ikke ske. Det er lige så meget hesten hun råber til, den ved godt at den ikke må stikke af, den har dårlig samvittighed og tøver et øjeblik, så du kan få den stoppet og undgå den farlige situation.

Forkert

Du opdager, at din hest har noget der ligner et sår på det ene bagben, men du vil lige se ordentlig efter inden du henter ridelæreren. Du sætter dig ned på hug og flytter forsigtigt hårene omkring såret – som tak for din omhu giver ridelæreren dig en ordentlig opsang. Førstbagefter har hun tid til at forklare, at du havde sat dig lige i hestens sparkehøjde, at du kildede den, så den næsten ikke kunne lade være med at spjætte ud, og at du sad så stille, at den måske havde glemt, at du var der. Hun er glad for din opmærksomhed, men du skulle have stillet dig på siden af benet og taget ordentligt fat. Samtidig skulle du have snakket beroligende til hesten.

Du er ved at trække hesten gennem stalden stille og fredeligt, og pludselig får du på den mest ublide måde at vide, at du skal stoppe og se dig for. Det ridelæreren kan se er, at du trækker så tæt forbi en trillebør, at hesten i næste øjeblik vil få benet ind mellem trillebørens håndtag. Den vil vælte og hesten vil blive grebet af panik. Det er igen en situation som kan være farlig for både dig og hesten.

Når du holder eller trækker en hest, skal du være tæt opad dens venstre skulder og holde om tøjlen med højre hånd, helt oppe bag hestens mund.

»Jeg pustede mig op, da de spændte gjorden – hun ved sikkert ikke, at hun skal spænde den efter. Og så glider sadlen rundt, når hun stiger op, hi hi – hvis altså ikke ridelæreren kommer og kigger efter....«

Før du stiger til hest, skal du se efter om den er sadlet ordentlig op.

Du skal undersøge om *biddet* ligger rigtigt i munden, om *kæberremmen* er løs nok, og at *tøjlen* ikke er krydset.

Du skal også se om *sadlen* ligger langt nok fremme og så højt over *manken*, at hesten ikke bliver trykket. *Sadelunderlaget* og *gjorden* skal ligge helt glat, for hesten kan få nogle grimme sår, hvis der er noget der gnaver. Og til sidst skal du spænde *gjorden* efter.

Mens du gør alt det, så kæl for hesten og snak med den, så den forbinder din stemme med noget rart. Og giv dig god tid, så den kan nå at se, hvad du er for en starut.

Hvis der er noget du er i tvivl om, så spørg. Spørg hellere tusind gange for meget end én gang for lidt. Inden du begynder opstigningen, så sorg for, at du har din pisk og at du har ridehjelmen på. Det er så ærgerligt at skulle ned igen, når man først er kommet op.

Din første ridetime

Når du skal ud at ride første gang, har du sikkert en underlig kildren i maven. Det er fordi du glæder dig og er lidt bange samtidig.

Det er en kildren som du vil have mange, mange gange siden, også når du er blevet en dygtig rytter, den kommer hver gang du skal prøve noget nyt.

Men du skal bare tage det roligt, give dig god tid og gøre hvad ridelæreren siger.

»Sikke hun står og fumler, hun har vist ikke begreb om ridning, det kan vi få meget skæg ud af.
Se bare hvordan hun holder i tøjlen – hvis jeg nu lader som om jeg vil nappe hende, så slipper hun nok tøjlen, og så kan jeg luske ind i stalden.....måske glemmer de mig!«

Jeg tør vædde på, at du aldrig i hele dit liv gør de samme fejl igen! Men hvis du vil ride må du finde dig i at få nogle knubs. Det gør ondt, når hesten træder en over tærne, og du kan være øm i hele kroppen i mange dage efter en ufrivillig afsidning – men det går over.

Dit rideudstyr

Det eneste du *skal* have er en ridehjelm, for det kan ikke undgås, at du falder af ind imellem. Som regel er det ikke noget at tale om, men man kan falde uheldigt, og derfor må du aldrig ride uden ridehjelm. Du skal også helst have en pisk, ikke fordi du skal piske hesten hele tiden, men et lille rap gør underværker, hvis du og hesten ikke kan blive enige. Og det er jo dig der skal bestemme.

Ellers skal du bare have et par gamle bukser på, en tætsiddende bluse/jakke og et par gummistøvler.

Hesten vil sætte pris på, hvis du også har en pose med noget godt: Æbler, gulerødder eller tørt rugbrød. Hestene kender poser og undersøger dem, hvis de kan komme til det, så lad aldrig posen ligge og flyde, og smid de tomme poser ud. Det er sket at en hest fik en plastikpose galt i halsen – den blev kvalt!

Giv godbidderne i boksen, evt. i krybben og ikke på staldgangen foran alle de andre heste, det skaber for meget uro.

spændende, at se hvor længe man kan drive den af, og som regel når hun lige at smutte væk – man lærer jo alle trickene efterhånden.

Lotte er frygtelig sød og sjov, og hun er en meget almindelig rideskolepony. Hun kunne sådan set hedde hvad som helst, hun kunne lige så godt være en *vallak*, eller hun kunne være en stor hest eller privathest.

»Men nu er det altså mig vi snakker om!«

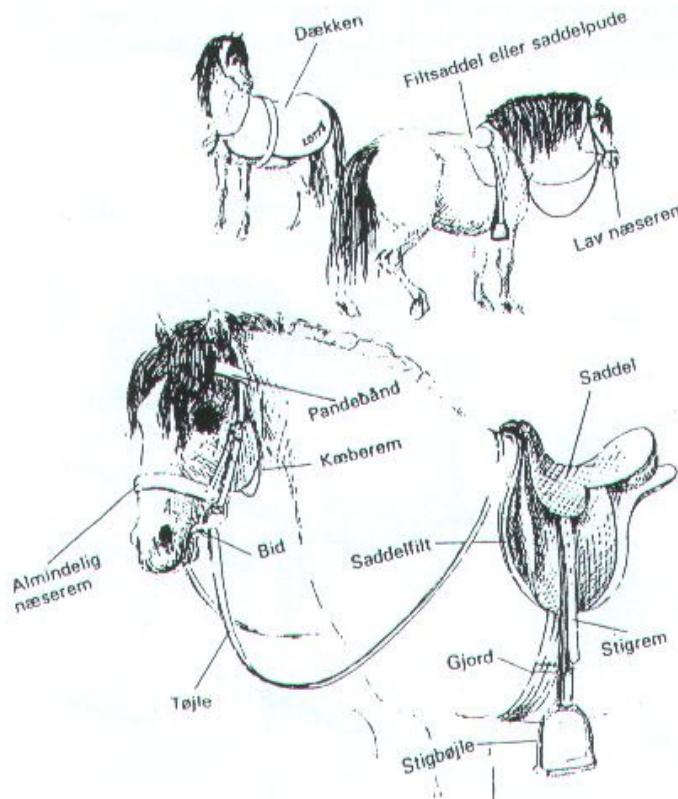

Selvfølgelig tænker heste ikke så menneskeligt, som Lotte gør her, men de har bestemt deres egne meninger – og følelser.

mulige dejlige sager: gulerødder, tørt rugbrød, æbler, sukker og af og til en tot friskplukket græs. Lotte er godt tilfreds.

Lotte bedste ven er ridelæreren. Hun ved at hun holder af hende, det er hende der passer på, at hun ikke laver mere end hun kan tåle, at eleverne behandler hende ordentligt, og det er hende der sørger for, at hun får ro, når hun er syg.

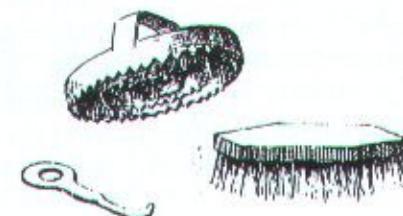
Men hun har også respekt for hende. Alene lyden af hendes stemme får hende til at spidse øre.

Alligevel laver hun numre af og til, selvom hun ved at ridelæreren kommer efter hende, men det må man tage med, det hører til, og det er jo netop det der er

Da du selv skal strigle og sadle op, så snart du har lært det, skal du have investeret i en grime og et træktov, samt et par striglere og en hovrenser, og også gerne en spand og en svamp, så du kan vaske svedrester væk om sommeren. Det kan altsammen købes til rimelige penge i en rideudstyrssforretning.

Kom i god tid og giv dig tid til at ordne din hest. Hvis du kommer til ridetimen med en beskidt hest, vil du af

din ridelærer blive sendt tilbage til stalden for at strigle den, og det går ud over din ridetime.

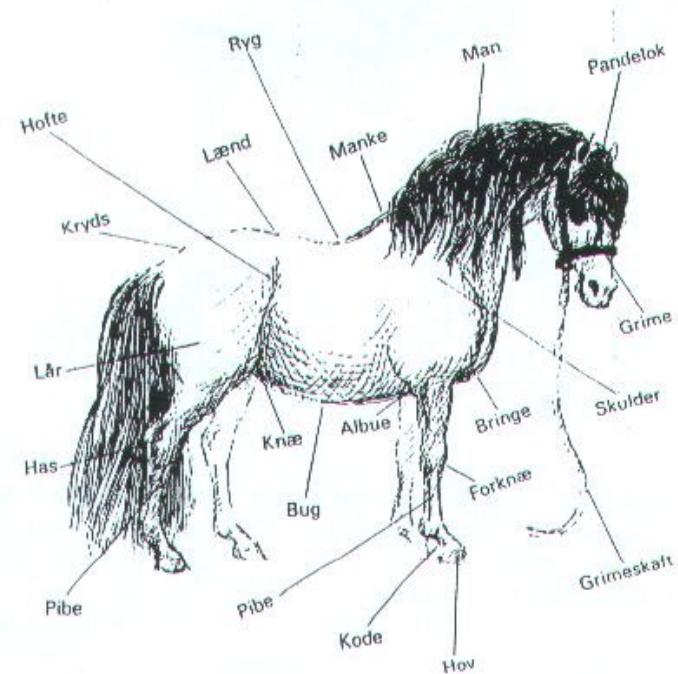
Når det gælder hestens velbefindende godtages ingen dårlige undskyldninger.

Rideskolen er et sted, hvor man kan have det rart, ikke bare den time hvor man rider. Du kan altid hjælpe med et eller andet eller se på de andre rider. Du kan lære meget af at se på dygtige ryttere ride. Men rideskolen er ikke nogen legeplads, og du skal gøre som der bliver sagt, det må du være klar over.

Må jeg have lov til at præsentere Lotte ?

Lotte er en *pony*, og hun er 12 år. Hun har ry for at være sød og rar, lidt doven måske, men hun kan også godt finde på at lave spilopper.

Lotte er altså rideskolehest, og hendes arbejde består i at hun skal lære børn at ride. Hun går 1-2 time om dagen med 2-3 forskellige ryttere. Det kan godt være lidt ensformigt, men så hitter hun bare på nogle numre.

Resten af tiden står hun i sin stald og gumler halm, hun hygger sig med de andre heste, eller får besøg af de børn som godt kan lide hende. De klapper hende, snakker med hende og giver hende alle